

Имомлари иттифоқ қилган ҳадислар / Олти саҳиҳ имомлари иттифоқ қилган ҳадислар / 274-ҳадис

274 - عَنْ رَافِعٍ، أَنَّ ظُهَيْرَ بْنَ رَافِعٍ - وَهُوَ عَمْهُ - قَالَ: أَتَأْنِي ظُهَيْرُ، فَقَالَ: لَقَدْ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ أَمْرٍ كَانَ بِنَا رَافِعًا، فَقُلْتُ: وَمَا ذَاكَ؟ مَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَهُوَ حَقٌّ، قَالَ: سَأَلَنِي: «كَيْفَ تَصْنَعُونَ بِمَحَاجِلِكُمْ؟» فَقُلْتُ: نَوَاجِرُهَا يَا رَسُولَ اللَّهِ، عَلَى الرَّبِيعِ، أَوِ الْأَوْسُقِ مِنَ التَّمَرِ أَوِ الشَّعَيرِ، قَالَ: «فَلَا تَفْعَلُوا، ازْرَعُوهَا، أَوْ أَزْرِعُوهَا، أَوْ أَمْسِكُوهَا».

[خ 2286، م 1548، ت 1224، س 3862، د 3389، جه .]

Рофеъ розияллоҳу анҳу Зухайр ибн Рофеъдан - бу унинг амакиси - ривоят қиласиди:

«Зухайр менга келиб, «Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам биз учун кулай бир ишдан бизни қайтардилар», деди. Мен: «У нима экан? Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам нима десалар, ўша ҳақдир», дедим. У шундай деди: «У зот мендан: «Деҳқончилик ерларингизни нима қиласизлар?» деб сўрадилар. Мен: «Уларни ариқ бўйи ёхуд бир неча васақ хурмо ёки арпа эвазига ижарага берамиз, эй Аллоҳнинг Расули», дедим. У зот: «Ундаи қилманглар, унга ўзларингиз экинглар ёки эктиринглар ёхуд ушлаб туринглар», дедилар».

Ином Бухорий, Муслим, Термизий, Насаий, Абу Довуд ва Ибн Можса ривоят қилишган.

Изоҳ: Бу ҳадисдан маълум бўладики, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ерни ижарага беришдан мутлақ қайтармаганлар, балки ерни ижара беришда ўша даврда одат бўлган нотўғри ишлардан қайтарганлар. Бу ерда ариқ деганда ариқ ёқасида, сувга яқин жойда унган экинларга айтилади. «Бир неча васақ хурмо ёки арпа» деганда олинган ҳосилдан ижара тўлови сифатида бериладиган миқдор назарда тутилган. Бу келишувларда мажҳуллик бор: ариқ бўйидан қанча нарса униши ҳам, ҳосилнинг умумий миқдори қанча бўлиши ҳам номаълум, бунинг устига

сувга яқин жойда ҳосил яхшиrok бўлади. Шунинг учун бундай шартномадан қайтарилиган.

Манба: hadis.islom.uz

